

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของนักลงทุนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน (เพชรี ชุมทรัพย์, 2544) ด้วยเหตุนี้งบการเงินจำเป็นต้องนำเสนอข้อมูลที่มีความถูกต้องเพื่อสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจลงทุน และที่สำคัญจะต้องไม่แสดงข้อมูลที่บิดเบือนทำให้ผู้ใช้ข้อมูลตัดสินใจลงทุนผิดพลาด การที่กลไกของตลาดทุนจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น งบการเงินจะต้องได้รับการรับรองจากบุคคลที่สามารถให้ความเห็นชอบต่องบการเงินได้อย่างอิสระ (ภาพร เอกอรรถพร, 2545) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้สอบบัญชี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศให้มีประสิทธิภาพ ยุติธรรม โปร่งใส และมีความน่าเชื่อถือ ในฐานะที่เป็นบุคคลอิสระในการให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งบการเงิน ในความถูกต้องตามที่ควรของงบการเงิน โดยใช้ความเห็นประเภทต่างๆ ในรายงานของผู้สอบบัญชีเพื่อปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานของการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป

จากเรื่องอื้อฉาวของ เอนรอน ซึ่งเป็นธุรกิจด้านพลังงานที่ใหญ่เป็นอันดับ 7 ของสหรัฐอเมริกาที่เกิดขึ้นในปี 2544 เมื่อทางการของประเทศสหรัฐอเมริกาได้สืบสวนจึงได้พบว่าการล่มสลายของเอนรอนไม่ใช่เรื่องปกติธรรมดา ไม่ได้มาจากความล้มเหลวทางด้านธุรกิจเป็นประเด็นหลัก แต่มาจากการที่ผู้บริหารของเอนรอนไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยผู้บริหารได้ถูกตั้งข้อหาที่มีความผิดพลาดหลายเรื่อง เช่น การให้ข้อมูลที่บิดเบือนต่อตลาดหุ้นวอลสตรีท การสร้างข้อมูลเท็จเพื่อให้ราคาหุ้นสูงเกินกว่าความเป็นจริง เพื่อให้ให้นักลงทุนเข้ามาทำการซื้อขายหุ้นอย่างต่อเนื่องมีการใช้ข้อมูลภายในองค์กรเพื่อประโยชน์ตนเอง (Insider Trading) และที่สำคัญคือผู้บริหารมีข่าวพัวพันกับการตกแต่งทางบัญชี นอกจากเอนรอนแล้ว ยังมีบริษัท WorldCom ในประเทศสหรัฐอเมริกาและบริษัท Parmalat ในยุโรปที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกัน(เกียรตินิยม คุณติสุข, 2551)

ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณา โดยหน่วยงานกำกับดูแลของสหรัฐอเมริกาได้มีคำถามว่า ในกรณีที่สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างยาวนานกับลูกค้า จะเป็นสิ่งที่ทำให้ดูเหมือนว่าผู้สอบบัญชีอาจจะไม่เข้มงวดหรือละเลยนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารเลือกที่จะใช้ในกรณีที่มาตรฐานการบัญชีเปิดทางให้เลือก ผู้บริหารส่วนใหญ่มักเลือกนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่ได้มีการคำนึงถึงเนื้อหา

เชิงเศรษฐกิจ โดยอาจจะมีเหตุผลอันเนื่องมาจากผู้บริหารกับผู้สอบบัญชีมีความคุ้นเคยกัน เนื่องจากผู้สอบบัญชีก็พยายามที่จะรักษาลูกค้าไว้ให้อยู่กับผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีให้นานเท่าที่จะเป็นไปได้ จากปัญหาเรื่องความเป็นอิสระดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการที่จะต้องมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี โดยการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีอาจจะทำในระดับของสำนักงานสอบบัญชี หรือในระดับของหุ้นส่วน การหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนสำนักงานสอบบัญชียังเป็นที่ถกเถียงในหลายประเทศ แต่การหมุนเวียนโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่ของสำนักงานสอบบัญชีเดิมได้มีการยอมรับมากกว่าและมีการดำเนินการไปแล้วในหลายประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมาย Sarbanes-Oxley Act of 2002 ได้กำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่ ทุก 5 ปี ประเทศสหราชอาณาจักรก็ได้กำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่ ทุก 5 ปี เช่นเดียวกัน (เดิมกำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่ของสำนักงานสอบบัญชีเดิมไว้ที่ 7 ปี อย่างไรก็ตามตั้งแต่มกราคม 2546 ได้มีการกำหนดให้การหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่เหลือเพียงแค่ 5 ปี) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่ยังได้นำไปใช้ในประเทศเนเธอร์แลนด์ และประเทศเยอรมันด้วย (เกียรตินิยม คุณติสุข, 2551)

สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ก็ได้มีการออกประกาศเกี่ยวกับการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีเช่นกัน คือ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 39/2548 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 20) ข้อ 5 (1) ว่าในรอบปีบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป ให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จัดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี หากผู้สอบบัญชีรายเดิมปฏิบัติหน้าที่สอบทานหรือตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทมาแล้วห้ารอบปีบัญชีติดต่อกัน เว้นแต่บริษัทจดทะเบียนที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและมีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี โดย เกียรตินิยม คุณติสุข (2551) ระบุว่า การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี จะทำให้คุณภาพของการสอบบัญชีดีขึ้นและรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารจะลดลง ในทางตรงกันข้ามก็มีงานวิจัยที่ผลลัพธ์ออกมาว่าไม่จำเป็นว่าการเปลี่ยนสำนักงานสอบบัญชีหรือการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี จะส่งผลให้คุณภาพการสอบบัญชีลดลงและรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้สอบบัญชีใหม่ยังมีประสบการณ์ในการตรวจสอบไม่มากนักในกิจการที่ตรวจสอบ (เกียรตินิยม คุณติสุข, 2551) และยังมีงานวิจัย โดย จิราภรณ์ พินิจนรัช (2550) ได้ศึกษาการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเฉพาะบริษัทที่มีผลการดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. 2542-2549 พบว่าเมื่อมีบริษัทตัวอย่างมีการ

หมุนเวียนผู้สอบบัญชี ค่าเฉลี่ยรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญ (จิราภรณ์ พินิจนรัช, 2550) จากงานวิจัยของจิราภรณ์ พินิจนรัช (2550) ซึ่งยังไม่พบการเปลี่ยนแปลงของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีต่อค่าเฉลี่ยรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

จากประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 39/2548 ที่กำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี และความขัดแย้งของผลกระทบของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีจากหลักฐานเชิงประจักษ์ของการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงศึกษาผลของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีที่มีต่อรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร และศึกษาการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ที่มีต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 39/2548 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 20) ว่าให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องจัดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ในรอบปีบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาผลของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีที่มีต่อรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร และศึกษาการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ที่มีต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์งานวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีและรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ที่มีต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การหมุนเวียนผู้สอบบัญชีกับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

จากกฎหมาย Sarbanes-Oxley Act of 2002 ได้กำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ซึ่งประเทศไทย ก็ได้กำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามการหมุนเวียนผู้สอบบัญชานั้น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนสำนักงานสอบบัญชีหรือการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีรายใหม่ ก็ยังมีข้อถกเถียงในแวดวงของงานวิจัย เกียรตินิยม คุณดิสุข (2551) ระบุว่า การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี จะทำให้คุณภาพของการสอบบัญชีดีขึ้นและรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของ

ผู้บริหารจะลดลง ในทางตรงกันข้ามก็มีงานวิจัยที่ผลลัพธ์ออกมาว่าไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนสำนักงานสอบบัญชีหรือการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ส่งผลให้คุณภาพการสอบบัญชีลดลงและรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเพิ่มขึ้น เนื่องจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจและการประเมินความเสี่ยง ต้องอาศัยความต่อเนื่องและประสบการณ์ในการตรวจสอบ (เกียรตินิยม คุณติสุข, 2551)

จากงานวิจัยของ Lindscheid and others (2009) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี กับความเป็นอิสระ และคุณภาพของการสอบบัญชีของประเทศเยอรมัน พบว่าการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี จะส่งผลต่อคุณภาพของการสอบบัญชี ทั้งด้านลบและบวกผ่านรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ ได้ดังนี้

H1: การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์กับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

2. การใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ด.) ได้มีการออกประกาศเกี่ยวกับการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีว่า ในรอบปีบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป ให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีหากผู้สอบบัญชีรายเดิมปฏิบัติหน้าที่สอบทานหรือตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทมาแล้วห้ารอบปีบัญชีติดต่อกัน ซึ่งในช่วงก่อนหน้าที่จะมีประกาศออกมานั้น บางบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยน โดยความสมัครใจ แต่หากมีประกาศออกมาแล้วนั้น บริษัทที่เป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศก็จะต้องมีการหมุนเวียนผู้สอบตามประกาศดังกล่าว จากการประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีนั้นจะช่วยเพิ่มความเป็นอิสระให้กับผู้สอบบัญชี และผู้สอบบัญชีใหม่ยังมีประสบการณ์ในการตรวจสอบไม่มากนักในกิจการที่ตรวจสอบจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีตรวจพบความผิดปกติของการใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งจะแตกต่างจากก่อนมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีคนเก่ามีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างยาวนานกับลูกค้า อาจจะไม่เข้มงวดหรือละเลยนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารเลือกที่จะใช้ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่มักเลือกนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง อันเนื่องมาจากผู้บริหารกับผู้สอบบัญชีมีความคุ้นเคยกัน ทำให้ผู้สอบบัญชีละเลยการใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร และจากงานวิจัยของ Mautz and Sharaf (1961), Jeong et al. (2004) และ Carey and Simnett (2006) ซึ่งสนับสนุนการกำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีเพื่อเพิ่มความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่ง

ประเทศไทยซึ่งกำหนดให้ต้องมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีทุกห้าปีเพื่อเพิ่มความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ เพื่อศึกษาการใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลพินิจของผู้บริหารภายหลังจากมีประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่องการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ได้ดังนี้

H2: เมื่อ ก.ล.ต. มีการประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี การใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลพินิจของผู้บริหารหลังการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี แตกต่างจากการใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลพินิจของผู้บริหารก่อนการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี

3. การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี

ในทางการเงิน สมมติฐานประสิทธิภาพของตลาด (Efficient Capital market hypothesis) อ้างว่าตลาดทุนเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า ราคาหลักทรัพย์ที่ขายในตลาดนั้นได้สะท้อนถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้ว นอกจากนี้ยังอาจกล่าวได้ว่าราคาของหลักทรัพย์ได้สะท้อนถึงความเชื่อของนักลงทุนเกี่ยวกับความคาดหวังในอนาคตด้วย ซึ่งจากงานวิจัยของ Wu Chun Chi and others (2005) พบว่า นักลงทุนจะรับรู้ถึงการบังคับให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพของการสอบบัญชี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบังคับให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชานั้นจะช่วยเพิ่มความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และงานวิจัยของ Ghosh and Mood (2005) ได้ศึกษาถึงการรับรู้ของนักลงทุนที่มีต่อคุณภาพของผู้สอบบัญชีวัด โดยรายการคงค้างโดยใช้ดุลพินิจของผู้บริหาร ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมในเรื่องการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีกับการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์นั้น ยังไม่พบงานวิจัยที่ระบุทิศทางของการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ผู้วิจัยจึงไม่สามารถระบุได้ว่าจะมีผลของการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ไปในทิศทางใด ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ ดังนี้

H3: มีการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ เมื่อมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ที่มีต่อรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ทำให้นักลงทุนทราบถึงความสัมพันธ์ของการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อให้นักลงทุนนำไปเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและพิจารณาเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. เพื่อทำให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทราบผลกระทบของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีต่อรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยนี้ศึกษาโดยใช้ข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ.2547 ถึง พ.ศ.2551 เนื่องจากผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีและรายการคงค้าง โดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารก่อนและหลังจากที่ กสท. ประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ในปี พ.ศ.2549 โดยเลือกศึกษาทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงินเนื่องจากกลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีวิธีการปฏิบัติทางการบัญชีที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ และยกเว้นบริษัทที่ตรวจสอบโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากเป็นการตรวจสอบโดยหน่วยงานราชการตามข้อบังคับของกฎหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี (Auditor Rotation) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หากผู้สอบบัญชีรายเดิมปฏิบัติหน้าที่สอบทานหรือตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทมาแล้ว บริษัทสามารถแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรายใหม่ที่สังกัดสำนักงานสอบบัญชีเดียวกับผู้สอบบัญชีรายเดิมหรือต่างสำนักงานสอบบัญชีก็ได้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2548)

การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ (Security Price Reaction) หมายถึง การรับรู้ของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ต่อข่าวสารใหม่

การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี หมายถึง การรับรู้ของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ต่อข่าวสารเรื่องการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงวันที่มีการแจ้งข่าวเรื่องการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี (วันที่มีมติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเรื่องการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี) ต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย